

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

MIŠLJENJE

po Zahtjevu Ustanove iz djelokruga socijalne zaštite - Ljubuški

Sarajevo
oktobar, 2022. godine

Broj: 01-26-7-11-4/22
Sarajevo, 12. oktobar 2022. godine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine na osnovu člana 25. stav (1) tačka f. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), a po Zahtjevu za izdavanje mišljenja Ustanova iz djelokruga socijalne zaštite – Ljubuški, Put za Bučine 15., 88320 Ljubuški, zaprimljenog dana 19. maja 2022. godine pod brojem: 01-26-7-11-1/22, na 110. (stotinudesetoj) sjednici održanoj dana 12. oktobra 2022. godine, je donijelo

MIŠLJENJE

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 19. maja 2022. godine pod brojem: 01-26-7-11-1/22 zaprimilo Zahtjev za davanje mišljenja i ocjenu otvorenosti za konkurenciju tržišta za pružanje usluga smještaja i njege starih i iznemoglih osoba, podnosioca Ustanova iz djelokruga socijalne zaštite – Ljubuški, Put za Bučine 15., 88320 Ljubuški.

U svom Zahtjevu Podnosilac u bitnom navodi slijedeće:

Na osnovu Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“ broj: 39/14), člana 5. stav (3), a u vezi s članom 25. stav (1) tačka f) Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, br. 48/05, 76/07 i 80/09), traži se izdavanje mišljenja i ocjene Konkurencijskog vijeća o otvorenosti tržišta Bosne i Hercegovine za konkurenciju u pružanju usluga smještaja i njege starih i iznemoglih osoba.

Kako se dalje u Zahtjevu navodi Ustanova iz djelokruga socijalne zaštite – Ljubuški je javna ustanova kojoj je osnivač Parlament Federacije BiH, te je registrovana za pružanje usluga smještaja, brige i njege starih i iznemoglih osoba, po klasifikaciji djelatnosti: 87.10 Djelatnosti ustanova sa smještajem koje uključuje određeni stupanj zdravstvene njege.

Ustanovom upravlja Upravni odbor koji ima pet članova a nadzor vrši Nadzorni odbor koji ima tri člana. Ustanova iz djelokruga socijalne zaštite – Ljubuški (u daljem tekstu: Ustanova), je javna ustanova koja je osnovana radi zadovoljavanja potreba općeg interesa. Međutim, kako se dalje u Zahtjevu navodi, Ustanova je prinuđena poslovati po tržišnim načelima, iz razloga jer je osnovni izvor finansiranja naplata usluga, a ista se koriste za nabavku opreme, obrtnih sredstava za rad i isplatu plaća.

Kao neprofitna organizacija Ustanova nema uza cilj ostvarenje profita, odnosno povećanje kapitala. Tako u slučaju kada Ustanova ostvari višak prihoda nad rashodima ne ulaže ga u povećanje kapitala ili isplatu osnivačima, negu u daljnji razvoj vlastite neprofitne djelatnosti i druge društveno korisne aktivnosti i svrhe. Ustanova raspolaže sa ukupno 100 ležajeva, od kojih je trenutačno popunjeno 93, te samo 11 korisnika dolazi preko Centra za socijalni rad ŽZH. Svi ostali korisnici su fizičke osobe koje samostalno sklapaju ugovore. U odnosu na navedeno, a kako se navodi u Zahtjevu, Ustanova je u dosta u podređenom položaju u odnosu na privatne domove, jer mora nabavljati robe i usluge preko javnih nabavki, te dobiva robu i usluge upitne kvalitete, čime konkurencija ima mogućnost izbora dobavljača pa tako i mogućnost izbora kvalitetnijih proizvoda.

Glavno polazište svih analiza konkurencije jeste definicija relevantnog tržišta, u smislu da se opiše skup proizvoda koji su na određeni način povezani ili proizvodima koji su rezultat iste tehnologije ili u krajnjem, o proizvodima koje kupci u određenoj mjeri vide kao zamjenske

proizvode, u skladu sa članom 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta („Službeni glasnik BiH“ broj: 18/06 i 34/10).

Uzimajući u obzir navedeno, domovi za stare i iznemogle osobe u Bosni i Hercegovini su itekako zamjenjivi (u skladu sa članom 3. Zakona o konkurenciji), pa i ako smo Ustanova iz djelokruga socijalne zaštite koja nije osnovana radi ostavarivanja dobiti, ipak se za cilj ima sticanje profita.

Ustanova se finansira u najvećem dijelu iz vlastitih prihoda ostvarenih na tržištu, a trenutno jedino od strane Federalnog ministarstva rada i socijalne politike kroz tekuće transfere neprofitnim organizacijama dobiva dio sredstava za pomoć u poslovanju, međutim sredstva se kreću u protekle tri godine od 0,00 KM do 180.000 KM godišnje.

S obzirom na navedeno, stava smo da je relevantno tržište za usluge koje pruža Ustanova na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine. U općini Ljubuški kao relevantni privredni subjekti, djeluju još tri doma, te u susjednim općinama dodatnih osam domova za stare i iznemogle osobe, kao što su: Dom Vita, sv. Josip, Dom Humac, Dom Betanija... itd.

Pored ovih postoje i destine drugih domova na području Bosne i Hercegovine koji su većinom u privatnom vlasništvu.

Imajući u vidu sve prethodno, kao i druge činjenice i saznanja koje u skladu sa svojim nadležnostima može prikupiti, traži se od Konkurencijskog vijeća da ocijeni, odnosno donese odluku je li relevantno tržište za datu djelatnost otvoreno za konkurenciju.

Postupajući po podnesenom Zahtjevu, analizom svih dostavljenih podataka i činjenica iz Zahtjeva, a na osnovu Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, br. 48/05, 76/07 i 80/09) (u daljem tekstu: Zakon), Konkurencijsko vijeće daje slijedeće mišljenje:

Na osnovu nadležnosti propisanih u članu 25. stav (1) Zakona, a u vezi sa izdavanjem mišljenja i ocjene otvorenosti „tržišta pružanja usluga smještaja i njege starih i iznemoglih osoba“ za konkurenciju u Bosni i Hercegovini, Konkurencijsko vijeće je mišljenja da na ovom relevantnom tržištu postoji veći broj subjekata, konkurenata, koji pružaju iste usluge, kao i da ne postoje zakonske ili neke druge prepreke za pristup istom, pa stoga smatra da je isto otvoreno za konkurenciju.

Međutim, iz dostavljenog Zahtjeva, te svih argumenata koji su u istom navedeni, kao i razloga za podnošenje istog, utvrđeno je da se isti odnosi na ocjenu obaveznosti primjene Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“ broj: 39/14).

Članom 5. stav (1) Zakona o javnim nabavkama definisana su „sektorska ugovorna tijela“, iz djelatnosti vodosnabdijevanja, energetike, prometa i poštanskih usluga. Dok je članom 5. stav (3) istog Zakona propisano slijedeće:

„U slučaju da neku od privrednih djelatnosti definisanih u ovom članu obavlja više privrednih društava koja nisu obuhvaćena stavom (1) i (2) ovog člana, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, a na zahtjev Agencije, a po zahtjevu odnosnog ugovornog tijela, ocijenit će je li relevantno tržište za datu djelatnost otvoreno za konkurenciju. U slučaju da je odlukom Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine to relevantno tržište proglašeno otvorenim za konkurenciju, privredno društvo koje obavlja konkretnu djelatnost nije obavezno primjenjivati ovaj zakon za obavljanje te djelatnosti.“

Na osnovu navedenog, a u skladu sa članom 5. stav (3) Zakona o javnim nabavkama, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo i da se izdavanje Mišljenja za potrebe koje su tražene u dostavljenom Zahtjevu, to jest proglašenje i ocjena određenog tržišta za datu djelatnost otvorenim za konkurenciju, izdaje na zahtjev Agencije za javne nabavke Bosne i Hercegovine, a po zahtjevu odnosnog ugovornog tijela.

Ovo mišljenje je dato isključivo na osnovu navoda iz Zahtjeva, izdaje se na osnovu Zakona o konkurenciji, te ne daje odgovor na pitanje primjene Zakona o javnim nabavkama.

Predsjednik

Nebojša Popić

Dostaviti:

- podnosiocu zahtjeva, i
- a/a;